

SPIRITUALITA SPIRIT / SPIRITUALITÄT

DOROTA SADOVSKÁ (SK)
ALANNAH ROBINS (IRL)

3. 9. 2021 — 2. 1. 2022

KURÁTOR / CURATOR / KURATOR: LENKA SÝKOROVÁ

LÁZNĚ

OBLASTNÍ GALERIE LIBEREC

Dorota Sadovská, Svatá Zdislava, 2020, akryl na plátně, 90 × 90 cm / Saint Zdislava, 2020, acrylic on canvas 90 x 90 cm / Heilige Zdislava, 2020, Acryl auf Leinwand, 90 × 90 cm

Spiritualita je touha po absolutnu. Je to cesta hledání a schopnost poznávat svět. Pokud budeme člověka chápat v kontextu transcendentální filosofie, tak jak ji v 18. století rozvíjel Immanuel Kant, tak k němu přistupujeme jako k subjektu zkoumající možnosti každé zkušenosti, kdy člověk nemůže věc vidět či slyšet jinak než v prostoru a v čase. Právě ono zpřítomnění prostřednictvím smyslů bylo od dob I. Kanta v 20. století doplněno o jazyk a jeho struktury, které ovlivňují naše poznání. Každé poznání je tak subjektivní a jeho předmětem je smyslově uchopitelný svět. Hledání transcendentálního vnímání světa se stalo klíčovým momentem výstavy Spiritualita slovenské umělkyně Doroty Sadovské a irské umělkyně Alannah Robins. Spiritualita a tělesnost je ukryta v jejich tvorbě, avšak pokaždé z jiného subjektivního uměleckého pohledu. Dorota Sadovská v Liberci prezentuje spiritualitu z kontextu křesťanské ikonografie. V jejím díle spiritualita přímo vychází z tělesnosti, kdy lidské tělo není překážkou, ale zprostředkovatelem na cestě k spirituálnímu

poznání. Kojící Madona či zobrazení svatí zde prezentují náboženskou rovinu spirituality z pozice světce – člověka. Lidské tělo Dorota Sadovská uchopuje jako hmotu, tak jako nositele silného gesta a emoce. V případě ikonografického programu také jako nositele atributů. Lidská kůže je zde transformována na malířské plátno, které je prořezáváno až zraňováno. Intimita tělesnosti je prezentována ve své čistotě a zranitelnosti, ale o to více je čitelná a komunikativní i skrze jasnou barevnou škálu třech primárních barev: tmavě modré, jasně žluté a červené barvy. Oproti tomu Alannah Robins přistupuje ve své tvorbě k transcendentálnímu více s pokorou k přírodě. Pozoruje ji a vnímá. Současně ji fascinuje metamorfóza, jako jistý druh splynutí s přírodou či proměny, která je přírodě vlastní. Transcendence bývá často spojována s duchovním či intelektuálním růstem. Alannah ji dává do kontextu výkladu francouzského filosofa Maurice Merleau-Pontyho, který ve 20. století zdůraznil význam lidské tělesnosti a transcendenci očistil od náboženské či intelektuální zkušenosti. Současně autorka také pracuje s Heideggerovou „světlinou“ (lichtung), kterou chápeme jako bytí samo. V kontextu fenomenologie 20. století ji můžeme vztáhnout na proces tázaní se na cestě hledání absolutna. Bytí uprostřed je klíčové, ale také hloubka polohy, kde stojíme je jistým zaujetím perspektivy a dle M. Merleau-Pontyho pohybem těla formujeme krajinu vnímatelného. Právě dílo M. Merleau-Pontyho se stává signifikantním momentem interpretace prezentovaného díla Alannah, ve kterém nám otevírá různé horizonty bytí. Alannah Robins v Liberci rozvíjí sérii kreseb černých vran inspirovanými Ovidiovými proměnami, kdy transformace je vnímána jako určitý druh transcendence ticha či umlčení a černá jako symbol negativních zpráv. Asamblážové objekty jsou jistým odkazem na artefakty lidské činnosti a vyřezávané objekty pracující s pronikáním světla stínu nás vtahují do přírody s jasnými odkazy na hloubku krajiny M. Merleau-Pontyho.

Dorota Sadovská je etablovanou slovenskou umělkyní, která na uměleckou scénu vstoupila již v 90. letech minulého století jako solitér. Od té doby ráda nabourává klasické schéma závěsného obrazu a vstupuje s ním do prostoru a vytváří obrazové instalace. Současně pracuje s médii fotografie, videa a kresby. Její dílo by se dalo charakterizovat dvěma tematickými okruhy: tematizace tělesnosti a zájem o křesťanskou ikonografii. Dorota Sadovská je absolventkou VŠVU v Bratislavě a École Nationale des Beaux Arts ve francouzském Dijonu. Alannah Robins je irskou intermediální umělkyní, která vystudovala National College of Art and Design v Dublinu. Působí v Irsku a Švédsku. Zaměřuje se na svět mytologie, kdy se nechává pohltit svým okolím. Ve své tvorbě hojně využívá intuice a pozorování. Kurátorská koncepce vznikla s důrazem na médium kresby s přesahy do intermediální tvorby. Výstava uvádí dvě autorky v dialogu formou děl vytvořených přímo pro daný prostor.

Lenka Sýkorová

Alannah Robins, *Prolínání*, 2021, vyřezávané, instalace / *Diffusion*, 2021, cut paper, installation / *Diffusion*, 2021, geschnitzt, Cut-Paper-Technik, Installation

Spirituality is the desire for the absolute. It is a journey of searching and the ability to learn about the world. Man in the context of transcendental philosophy, as developed by Immanuel Kant in the 18th century, is considered to be a subject exploring the possibilities of every experience where one cannot see or hear things other than in space and time. This encounter with the present moment through the senses was expanded in the 20th century by a language and its structures that influence our cognition. All cognition is thus subjective and its subject-matter is a world that can be grasped by the senses. The search for a transcendental perception of the world is a key moment of Slovak artist Dorota Sadovská's and Irish artist Alannah Robins's exhibition called *Spirit*. Spirituality and corporeality are embodied in their artwork, but each from a different subjective artistic point of view. In Liberec, Dorota Sadovská presents spirituality in the context of Christian iconography. In her artwork, spirituality stems directly from corporeality, where the human body is not an obstacle, but a mediator on the journey to spiritual knowledge. Her breastfeeding Madonna or saints present the religious aspect of spirituality from the position of a saint — man. Dorota Sadovská grasps the human body as matter just like the bearer of strong gestures and emotions and, in the case of the iconographic concept, as the bearer of attributes as well. In her artwork, human skin is transformed into a canvas that is cut and hurt. The intimacy of corporeality is presented in its purity and vulnerability, but is all the more readable and communicative through the array of the

three primary colors: dark blue, bright yellow, and red. Alannah Robins, on the other hand, approaches transcendence with more humility to nature. She observes and perceives nature while fascinated by metamorphosis, as a kind of fusion with nature or transformation, which is inherent to nature. Transcendence is often associated with spiritual or intellectual growth. Alannah puts it in the context of the interpretation of French philosopher Maurice Merleau-Ponty, who in the 20th century emphasized the importance of human corporeality and cleared transcendence of a religious or intellectual experience. The artist also works with Heidegger's "Lichtung", which is best translated as being in any space in which an idea can reveal itself. In the context of the phenomenology of the 20th century, we can relate it to the process of asking on the journey of searching for the absolute. Being in the midst is crucial, but the depth of where we are standing means taking a certain perspective, and according to M. Merleau-Ponty, we shape the landscape of the perceptible by moving our body. It is the work of M. Merleau-Ponty that becomes a significant moment of the interpretation of Alannah's artwork that opens up various horizons of being. In Liberec, Alannah Robins shows a series of drawings of black crows inspired by Ovid's *Metamorphoses*, where transformation is perceived as a certain kind of transcendence of silence or silencing and black as a symbol of negative news. The assembled objects are a certain reference to artifacts of human activity, and cut paper objects working with the penetration of light and shadow draw us into nature with a clear reference to the depth of M. Merleau-Ponty's landscape.

Dorota Sadovská is an established Slovak artist who entered the world of art as a solo artist in the 1990 s. Since then, she has been happy to break down the typical scheme of hanging canvases and to use them instead in a space to create canvas installations. She also works with photography, video and drawing. Her artwork can be characterized by two thematic areas: the thematization of corporeality and the interest in Christian iconography. Dorota Sadovská graduated from the Academy of Fine Arts in Bratislava and *École Nationale des Beaux Arts* in Dijon in France. Alannah Robins is an Irish intermedia artist who graduated from the National College of Art and Design in Dublin and works in Ireland and Sweden. Grounded in the world of mythology, she allows herself to be immersed in her surroundings and to work intuitively.

The curatorial concept is focused on drawing with overlaps with the intermedia artworks. The exhibition presents two artists in a dialogue through artworks created specifically for the given space. Again, there is an emphasis on the complicated space and the use of its specifics for the benefit of the exhibition.

Lenka Sýkorová

Dorota Sadovská, Zraněné plátno (Svatá Agáta a Svatá Apolónie), 2020, malířský objekt, akryl na plátně, vyřezávané, dva kruhy s průměrem 90 cm / Wounded Canvas (Saint Agatha and Saint Apollonia), 2020, drawing-painting-object, acrylic on canvas, cut-out two circles of diameter 90 cm / Verwundete Leinwand (Heilige Agatha und Heilige Apollonia), 2020, Gemälde-Objekt, Acryl auf Leinwand, geschnitzt, zwei Kreise mit Durchmesser 90 cm

Spiritualität ist die Sehnsucht nach der Absolutheit. Sie ist ein Weg des Suchens und die Fähigkeit die Welt zu entdecken. Sofern wir den Menschen im Kontext der transzendentalen Philosophie verstehen, wie sie im 18. Jahrhundert von Kant entwickelt wurde, nähern wir ihm uns als einem Subjekt, das die Möglichkeiten einer jeden Erfahrung erforscht, wenn man eine Sache nicht anders betrachten oder hören kann, als bedingt durch Raum und Zeit. Gerade diese Vergegenwärtigung mittels der Sinne wurde seit den Zeiten I. Kants im 20. Jahrhundert durch die Sprache und ihre Strukturen ergänzt, die unser Wissen beeinflussen. Jede Erkenntnis ist somit subjektiv und ihr Gegenstand ist eine durch Sinne erfassbare Welt. Die Suche nach einer transzendentalen Wahrnehmung der Welt wurde zu einem Schlüsselmoment in der Ausstellung Spiritualität der slowakischen Künstlerin Dorota Sadovská und der irischen Künstlerin Alannah Robins. Spiritualität und Körperlichkeit sind in ihren Werken verborgen, werden aber jedes Mal

aus einer anderen subjektiven künstlerischen Perspektive betrachtet. Dorota Sadovská präsentiert in Liberec Spiritualität im Kontext der christlichen Ikonographie. In ihrem Werk kommt die Spiritualität direkt aus dem Körperlichen heraus, wobei der menschliche Körper kein Hindernis, sondern ein Vermittler auf dem Weg zur spirituellen Erkenntnis ist. Die stillende Madonna oder die Darstellung von Heiligen präsentieren hier die religiöse Ebene der Spiritualität aus der Position des Menschen im Heiligen. Dorota Sadovská versteht den menschlichen Körper sowohl als Materie als auch als Träger von starken Gesten und Emotionen. Im Falle des ikonografischen Programms auch als Träger von Attributen. Hier wird die menschliche Haut in eine Gemäldeleinwand verwandelt, die bis zur Verwundung durchschnitten wird. Die Intimität der Körperlichkeit wird in ihrer Reinheit und Verletzlichkeit dargestellt, ist aber durch die leuchtende Farbpalette der drei Grundfarben Dunkelblau, strahlendes Gelb und Rot umso besser lesbar und kommunikativ. Im Gegensatz dazu nähert sich Alannah Robins dem Transzendenten in ihrem Werk mit mehr Demut gegenüber der Natur. Sie beobachtet sie und nimmt sie wahr. Gleichzeitig ist sie fasziniert von der Metamorphose als einer bestimmten Art Verschmelzung mit der Natur oder einer der Natur innewohnenden Transformation. Transzendenz wird oft mit geistigem oder intellektuellem Wachstum in Verbindung gebracht. Alannah stellt sie in den Kontext der Interpretation des französischen Philosophen Maurice Merleau-Ponty,

Alannah Robins, Stojaté vody, 2021, kresba uhlím na papíře, 30 × 42 cm / Standing Water, 2021, charcoal drawing on paper, 30 × 42 cm / Stehendes Wasser, 2021, Kohlezeichnung auf Papier, 30 × 42 cm

der im 20. Jahrhundert die Bedeutung der menschlichen Körperlichkeit hervorhob und die Transzendenz um die religiöse oder intellektuelle Erfahrung bereinigte. Gleichzeitig arbeitet die Autorin auch mit Heideggers Lichtung, die wir als das Sein an sich zu verstehen haben.

Im Kontext der Phänomenologie des zwanzigsten Jahrhunderts können wir sie mit dem Prozess des Fragens auf dem Wege der Suche nach der Absolutheit in Verbindung bringen. In der Mitte zu stehen ist entscheidend, aber auch die Tiefe der Position, in der wir stehen, ist eine bestimmte Perspektive, die wir einnehmen und nach M. Merleau-Ponty formen wir mit Bewegungen des Körpers die Landschaft des Wahrnehmbaren. Es ist das Werk von M. Merleau-Ponty, das zu einem signifikanten Moment in der Interpretation des von Alannah vorgestellten Werks wird, in dem sie uns verschiedene Horizonte des Seins eröffnet. Alannah Robins entwickelt in Liberec eine Serie von Zeichnungen schwarzer Krähen, die von Ovids Metamorphosen inspiriert sind, wobei die Verwandlung als eine Art Transzendenz der Stille oder des Verstummens und die Farbe Schwarz als Symbol für negative Botschaften wahrgenommen wird. Die Assemblage-Objekte sind ein gewisser Verweis auf Artefakte menschlicher Aktivität, und die geschnitzten Objekte, die mit dem Durchdringen von Licht und Schatten arbeiten, ziehen uns in die Natur mit deutlichen Verweisen auf die Tiefe der Landschaften von M. Merleau-Ponty.

Dorota Sadovská ist eine etablierte slowakische Künstlerin, die bereits in den 1990er Jahren als Einzelgängerin in die Kunstszene eintrat. Seitdem bricht sie gerne mit dem klassischen Schema der aufhängbaren Bilder und tritt mit ihm in den Raum, um Bilderinstallationen zu schaffen. Zugleich arbeitet sie mit den Medien Fotografie, Video und Zeichnung. Ihr Werk lässt sich durch zwei Themenkreise charakterisieren: die Thematisierung der Körperlichkeit und das Interesse an der christlichen Ikonographie. Dorota Sadovská ist Absolventin der Akademie der Bildenden Künste in Bratislava und der École Nationale des Beaux Arts in Dijon, Frankreich. Alannah Robins ist eine irische Intermedia-Künstlerin, die ihren Abschluss am National College of Art and Design in Dublin gemacht hat. Sie arbeitet in Irland und Schweden. Sie konzentriert sich auf die Welt der Mythologie und lässt sich von ihrer Umgebung vereinnahmen. In ihrer Arbeit setzt sie viel Intuition und Beobachtung ein. Das kuratorische Konzept entstand mit einem Schwerpunkt auf dem Medium der Zeichnung mit Überschneidungen zu intermedialen Werken. Die Ausstellung präsentiert zwei Künstlerinnen im Formen-Dialog von Werken, die speziell für diesen Raum geschaffen wurden.

Lenka Sýkorová

